

Sygn. akt III RC 65/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 września 2016r.**

Sąd Rejonowy w Brzesku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Sławomir Świerczek

Protokolant starszy sekretarz sądowy mgr Anna Warchał

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2016r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. B.**

przeciwko pozwanemu **małoletniemu B. B. (1)**

o **obniżenie alimentów**

I. **alimenty** zasądzone przez Sąd Okręgowy w Tarnowie dnia 30 czerwca 2015r. do sygn. I C 438/15 w kwocie po 900 zł miesięcznie od K. B. na rzecz jego małoletniego syna B. B. (1) **obniża do kwoty 700 (siedemset) złotych miesięcznie począwszy od dnia 9 maja 2016r.**

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. koszty między stronami wzajemnie znosi,

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Sławomir Świerczek

ZARZĄDZENIE

1. odnotować wyrok
2. odpis wyroku z klauzulą wykonalności doręczyć pozwanej
3. kal. 3 tygodnie

B. dnia 14 września 2016r.

Dnia **14 września 2016r.**

Sąd Rejonowy w Brzesku

stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji

w całości/zakresie **pkt I** oraz poleca wszystkim urzędom oraz osobom, których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały, a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły pomocy. Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne/natychmiast wykonalne.

Powód K. B. nr PESEL (...)

Pozwany małoletni B. B. (1) nr PESEL (...)

Koszty postępowania o nadanie klauzuli wykonalności odpowiadają kwocie....., na którą składa się opłata kancelaryjna w wysokości.....oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości.....

Tytuł wykonawczy wydano **przedstawicielowi ustawowemu małoletniego Z. B.**

Sędzia Sławomir Świerczek

III RC 65/16

UZASADNIENIE

WYROKU Z DNIA 14.09.2016 R.

Powód K. B. domagał się obniżenia alimentów zasądzonych od niego na rzecz małoletniego syna B. B. (1) z kwoty po 900 zł. miesięcznie do kwoty po 500 zł. miesięcznie. Uzasadniając pozew powód naprowadził na to, że w wyroku rozwodowym z dnia 30.06.2015 r. zostały ustalone alimenty w wysokości 900 zł. miesięcznie. Powód wówczas przebywał w Wielkiej Brytanii . Po powrocie do kraju K. B. planuje otworzyć własny warsztat samochodowy. Poza kwotą 8000 oszczędności przeznaczoną na start firmy powód nie posiada innych środków.

Pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa. Powód według strony pozwanej miał przewidywać wcześniej powrót do kraju. Zakończenie pracy zawodowej przez osobę posiadającą kwalifikacje nie zmienia jej możliwości zarobkowych. Praca w zawodzie posiadanym przez powoda jest bardzo popłatna, uwzględniając zachodnie standardy wynagrodzenia. Planując otwarcie warsztatu w kraju powód dokonywał szeregu inwestycji a koszt specjalistycznego sprzętu może wynieść nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych. Według pełnomocnika wykwalifikowany mechanik zarabia w Polsce 3000 zł. Dlatego mimo utraty zatrudnienia w Wielkiej Brytanii jego możliwości zarobkowe nie uległy zmianie. Miesięczne koszty utrzymania małoletniego wynoszą ok. 1500 zł . Matka dokłada osobistych starań w wychowaniu dziecka powód tego nie czyni.

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem z dnia 30.06.2015 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie rozwiązał przez rozwód małżeństwo K. B. i Z. z d. Młyńskiej. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim synem stron B. B. (1) urodzonym dnia (...) w B. zostało powierzone obojgu rodzicom, miejsce pobytu dziecka ustalono przy matce., nie ograniczając ojcu prawa do kontaktu z synem. Oboje rodzice zostali zobowiązani do ponoszenia kosztów utrzymania małoletniego i z tego tytułu K. B. został obciążony kwota 900 zł miesięcznie alimentów, którą strony zgodnie ustaliły. Wydanie wyroku poprzedziły ustalenia co do tego, że małoletni uczęszcza do przedszkola ,które kosztuje ok. 150 zł. miesięcznie. B. B. (1) cierpi na astmę oskrzelową. Opieka zdrowotna kosztowała ok. 250 zł. a wyżywienie syna ok. 500 zł. miesięcznie. Ubrania z zagranicy przywozi dla syna ojciec. Matka małoletniego zajmowała się wychowaniem syna. K. B. alimentował małoletniego kwotą po 800 zł miesięcznie. Matka małoletniego nie pracowała zajmował się dzieckiem i prowadzeniem domu. Pozostawała na utrzymaniu rodziców. Ojciec B. B. (1) pracował w Anglii jako mechanik samochodowy na pół etatu, dodatkowo był zatrudniony przy dodatkowych pracach spędzając czas w pracy dogodz.23.00 – 24.00, zarabiając ok. 1000 funtów. Wynajmując pokój opłacał go kwotą 240 funtów miesięcznie. Na pozostałe potrzeby w zakresie żywienia, odzieży, środków czystości wydawał około 200 funtów miesięcznie. Do kraju K. B. przyjeżdżał bardzo rzadko, kupując z wyprzedzeniem w promocji bilety lotnicze po niższych cenach. Z synem kontaktował się głównie przez komunikator internetowy. Nadto ojciec małoletniego utrzymywał dom w Polsce w którym rodzina wcześniej wspólnie zamieszkiwała, opłacał ubezpieczenie w KRUS-ie.

Wyrok uprawomocnił się dnia 22.07.2015 r.

Pod koniec marca 2016 roku powód powrócił do kraju. Za granicą przebywał łącznie około 6 lat początkowo w Norwegii przez 3 lata a później w Wielkiej Brytanii. Zarabkował na budowach, a później w Wielkiej Brytanii również jako mechanik samochodowy. Pozyskane pieniądze wkładał w budowę domu. Rozpoczął ją w 2007 roku a ukończył w 2012 roku. Przez około 6 miesięcy w domu tym zamieszkiwała również matka małoletniego wraz z dzieckiem B.. Gdy rodzina jeszcze mieszkała razem K. B. na utrzymanie żony i syna pozostawiał 1500 zł miesięcznie. Na obczyźnie powód pracował „na czarno”. Pod koniec pobytu w Anglii wspólnie z kolegą otworzył własny warsztat, lecz ze względu na niekorzystne położenie poza L. nie przynosił on oczekiwanych dochodów. Nie było gorzej niż u poprzedniego pracodawcy, lecz nie było lepiej. Koszty utrzymania powoda w Wielkiej Brytanii kształtowały się na podobnym poziomie jak w sprawie rozwodowej. Planując powrót do Polski K. B. rozpoczął gromadzić sprzęt zakupując używane narzędzia na poczet własnego warsztatu samochodowego, który planował uruchomić w Polsce. Zakupił więc używany podnośnik za około 300 funtów, dwie spawarki po 150 funtów, kompresor za 200 funtów oraz szafki narzędziowe. Z emigracji przywiózł około 10.000 zł oszczędności, które przeznaczył w remont warsztatu u ojca, zaadaptowanego na działalność gospodarczą oraz na reklamę i zakup brakującego sprzętu. Koszty reklamy wyniosły w ostatnim okresie 1700 zł. Dodatkowe wyposażenie warsztatu kosztowało powoda około 500 zł. W lipcu K. B. zarejestrował działalność gospodarczą jako mechanik samochodowy. Dopiero rozkręca działalność i uzyskiwane z niej dochody przeznacza na bieżące wydatki. Zakupuje materiały eksploatacyjne. Opłaca ZUS składką w wysokości około 900 zł. z wyrównaniem. Rachunek za prąd zużywany w warsztacie opiewa na kwotę 200-300 zł miesięcznie. Powód nikogo nie zatrudnia, prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Nadto K. B. ponosi koszty utrzymania nowo wybudowanego domu. Na sezon grzewczy zakupuje opał w ilości 3 ton węgla po 750 zł/t. Kwotą 80 zł opłaca prąd. Artykuły spożywcze na śniadania i kolacje zakupuje we własnym zakresie. Obiady spożywa u rodziców. Ponosi koszty Internetu, telefonu – po ok. 50 zł miesięcznie i środków czystości. W ostatnim czasie powód zakupił większą ilość garderoby za kwotę 250 zł. Oprócz pracy w warsztacie powód uzyskuje dochody pomagając koledze w sprzedaży importowanych z Anglii samochodów. Rozwozi je lawetą do klientów. Na jednym aucie zarabia od 100 do 200 zł. dotychczas wspólnik sprowadził 12 samochodów. Około 3 miesięcy wstecz K. B. nabył za około 5000 zł. używany samochód za pieniądze pochodzące ze sprzedaży poprzedniego pojazdu. Po powrocie z zagranicy K. B. przejął w znacznej części osobistą pieczę nad pozwanym. W wakacje syn był u niego co 3 dni. Zostaje na weekendy, w dni powszednie spędza często czas u ojca po zakończeniu zajęć przedszkolnych. Powód przedłuża pobyty syna nie pytając o to matki. Ponosi wówczas koszty jego utrzymania w zakresie wyżywienia. Ojciec zaopatruje małoletniego w część garderoby.

Małoletni B. B. (1) liczy 5 lat życia. Zamieszkuje razem z matką w miejscowości U.. Pozwany uczęszcza do przedszkola. Jest już w starszej grupie. Matka zakupiła mu potrzebne pomoce naukowe za 140 zł. Opłata za przedszkole wynosi około 150 zł. miesięcznie. Pozwany korzysta z lekcji języka angielskiego za około 30 zł miesięcznie. W placówce dziecko spożywa dwa posiłki. Reszta wyżywienia kosztuje około 300 zł. miesięcznie. B. B. (1) przebywa w Przedszkolu od 10.00 do godz. 16.00. Odzież dla pozwanego kosztuje ok. 50 zł. miesięcznie. Małoletni jest alergikiem i raz na kwartał jest konsultowany lekarsko. Jeszcze wspólnie rodzice ustalili, że będzie to lekarz prywatny. Koszt wizyty wynosi 70 zł./ 3 miesiące. Zakup leków około 50 zł. miesięcznie. Środki czystości na potrzeby pozwanego kosztują ok. 60 zł miesięcznie. Małoletni wraz z matką i 18 letnim wujkiem zamieszkuje w U., zajmując dwupiętrowy dom składający się z ok. 12 pomieszczeń. Pozostała rodzina, dziadkowie i rodzeństwo matki, przebywa za granicą. Miesięczny koszt gazu to ok. 25 zł., woda jest z własnego ujęcia. Opał kosztuje na sezon grzewczy około 2000 zł. Należność za prąd to ko. 150 zł. miesięcznie.

Z. B., matka małoletniego, na swoje utrzymanie wydaje około 700 zł miesięcznie. Matka małoletniego nie pracuje. Od ojca otrzymuje pieniądze w zamian za prowadzenie domu i gotowaniu na potrzeby 18 letniego brata. Matka małoletniego nie figuruje w rejestrach podatkowych Gminy G., podlega ubezpieczeniu w KRUS-ie. Z. B. jest w posiadaniu samochodu, który użytkuje na własne potrzeby. Jeździ z małoletnim na wycieczki, jak chociażby ostatnio do R.. Zawozi syna do przedszkola i do ojca w T..

Akta sprawy IC 438/15 SO w Tarnowie pozwoliły sądowi na stwierdzenie daty wydania i treści oraz daty prawomocności ostatniego wyroku zasądzające świadczenia alimentacyjne od K. B. na rzecz B. B. (1). Nadto pozwoliły one na stwierdzenie sytuacji stron w chwili prawomocności orzeczenia, potrzeb małoletniego oraz możliwości majątkowych i zarobkowych rodziców B. B. (1). Aktualną sytuację powoda ustalił sąd w oparciu o jego zeznania. Korespondują one z zebrany materiał. Twierdzenia powoda brzmią wiarygodnie. Jego zeznania odnośnie kosztów utrzymania w Wielkiej Brytanii są zgodne z tym, co podał do akt rozwodowych. Dlatego też sąd nie ocenił negatywnie nieprzedstawienia przez K. B. dokumentów urzędowych potwierdzających jego dochody na terenie Wielkiej Brytanii, tym bardziej, że powód pracował tam nielegalnie. Dalsze twierdzenia K. B., w tym o braku wysokich dochodów w chwili obecnej, w kraju są zgodne z doświadczeniem życiowych. Rozpoczęcie działalności w jakiegokolwiek branży połączone jest z trudnościami, zdobyciem klientów, daniem się poznać w środowisku, przekonaniem klientów do jakości, czy terminowości świadczonych przez siebie usług. Naturalnym jest uzyskiwanie niższych niż przeciętne dochodów w okresie rozruchu aktywności gospodarczej. Sąd przyznając powodowi wiarę miał na uwadze i to, że jego twierdzenia korespondują z zeznaniami świadka T. M.. Świadek ten wskazał na to, że podesłał K. B. zaledwie 2-3 klientów w okresie blisko 3 miesięcy prowadzenia przez powoda działalności gospodarczej i to do tego na drobne prace. Świadek ten jest osobą obcą i niezainteresowaną w wyniku postępowania. Zeznaje obszernie, ujawnia fakt udziału powoda w imporcie pojazdów z zagranicy. Jego twierdzenia korespondują z zeznaniami i świadka J. B.. Ten z kolei z faktu codziennej obserwacji posiada aktualne informacje o skali aktywności powoda. Podniesione przez K. B. okoliczności związane z kosztami obciążającymi go chociażby z tytułu opłat za media ustalił sąd dodatkowo na podstawie faktur i rachunków od ich dostawców. Ich prawdziwość nie została zakwestionowana w toku postępowania. Twierdzenia powoda o inwestycji w budynek potwierdza dokumentacja fotograficzna. Fakt przejęcia, w znacznej części, pieczy nad małoletnim B. przez powoda, po jego powrocie do kraju potwierdzają nie tylko jego zeznania, lecz również zeznania matki, które zostały złożone spontanicznie i szczerze. Sama Z. B. przyznaje, że w wakacje B. bywał tam co trzeci dzień, w soboty i niedziele. Obecnie oprócz weekendów bywa tam w dni powszechnie a ojciec przedłuża pobyt syna nie uzgadniając tego z matką. Z. B. potwierdza również fakt dostarczania garderoby dla pozwanego przez powoda.

Aktualna sytuacja małoletniego pozwanego B. B. (1) i jego matki Z. B. została ustalona w oparciu o zeznania matki, jako bezpośredniej opiekunki oraz częściowo na podstawie przedłożonych przez nią dokumentów. Zasluguje na wiarę zeznania Z. B. opisujące jej rozkład dnia, brak zatrudnienia, aktywność nakierowaną na sprzątanie, czy gotowanie obiadu dla 18-letniego brata, utrzymywania matki małoletniego przez rodziców. Stan taki istniał już w czasie procesu rozwodowego. Sąd dał wiarę Z. B. tam gdzie podaje ona okoliczności związane z uczęszczaniem dziecka do placówki, czasokresie sprawowania pieczy nad dzieckiem przez przedszkole i związanymi z tym kosztami. Potwierdzają jej zeznania dowody opłat za przedszkole i zaświadczenia dyrekcji odnoszące się do potrzeby zakupu i kosztów pomocy naukowych oraz faktura Vat za kupno przyborów. Zbieżne z zeznaniami matki małoletniego są dane zawarte w fakturach za dostawę mediów, wystawionych na nazwisko dziadka macierzystego pozwanego. Sąd oceniając jej zeznania przyznał jej wiarę tam, gdzie opisuje ona swą mobilność, korzystanie z samochodu i doświadczenie w roli kierowcy. Oceniając zeznania matki małoletniego sąd odmówił wiary jej twierdzeniom w pełnym zakresie tam, gdzie podaje ona koszty utrzymania dziecka. Wygórowana jest nie tylko kwota łączna -1800 zł. jako miesięczny koszt utrzymania 5-letniego dziecka, które nie cierpi na szczególne przypadłości zdrowotne, generujące dodatkowe koszty, ale nawet kwota 1500 zł. podana w odpowiedzi na pozew jest wygórowana. Pomijając już to, że wyszczególnione tam koszty nie składają się na taką wielkość należy wskazać również na rozbieżności z doświadczeniem życiowym. Wygórowana jest kwota zapodana przez Z. B. na wyżywienie dziecka w domu, przy wzięciu pod uwagę faktu spożywania przez B. B. (1) 2 posiłków w przedszkolu. Również w zakresie leczenia oraz kosztów dojazdu jej zeznania na wiarę nie zasluguje. Przedstawiono sądowi fakturę za zakup medykamentów na nazwisko B. B. (1). Dokument ten obejmuje medykament, które można zakupić również w wolnej sprzedaży. Tymczasem niektóre z nich jak chociażby T. nie są przeznaczone do stosowania u dzieci poniżej 12 roku życia. Również środek o nazwie A. może być stosowany u dzieci powyżej 12 roku życia i starszych. Małoletni B. B. (1) liczy 5 lat życia. Nie można więc uznać tego dokumentu za wiarygodnie dokumentujący koszty leczenia pozwanego. Stawia on tym samym w wątpliwym świetle leczenie małoletniego w warunkach wolnego rynku i ponoszone na to koszty. Również paragon

fiskalny z 30.08.2016 r. obejmuje dwie pozycje – „baleriny damskie bawełniane”, co nie pozwala przyznać waloru wiarygodności tak jemu jak i innym paragonom, bo nie precyzują one osoby nabywcy.

Sąd rozważył, co następuje:

W myśl art. 138 krio można dochodzić zmiany wysokości alimentów, o tyle, o ile nastąpiła zmiana stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę okoliczności istotnych dla wymiaru alimentów takich jak: usprawiedliwione potrzeby osób uprawnionych i możliwości majątkowych i zarobkowych osób zobowiązanych. Konieczne jest, by zmiana ta była istotna i nastąpiła po uprawomocnieniu się poprzedniego orzeczenia (M. Sawczuk „ Ponowne orzekanie w sprawie cywilnej prawomocnie osądzonej” W-wa 1975r.).

W niniejszej sprawie takie okoliczności nastąpiły. Jednakże nie po stronie uprawnionego do świadczeń alimentacyjnych. W chwili orzekania rozvodu powód był 4 letnim dzieckiem, dziś liczy 5 lat życia. Nie zwiększyły się więc jego dotychczasowe potrzeby bytowe warunkowane wiekiem, takie jak: zakup żywności, odzieży i obuwia oraz nie powstały nowe potrzeby, które nie istniałyby w chwili zasądzania alimentów 2015 roku. Wszystkie potrzeby B. B. (1), które są na poziomie z czerwca i lipca 2015 roku, należy uznać za usprawiedliwione.

W ocenie sądu istnieją jednak podstawy do obniżenia alimentów obciążających powoda K. B. do poziomu 700 zł. miesięcznie. Łączne, realne a nie tworzone sztucznie, koszty utrzymania małoletniego oscylują około kwoty 1000 zł. – 1100 zł. miesięcznie. Zsumowanie kosztów wydatkowanych na zaspokojenie potrzeb B. B. (1) prowadzi do wniosku, że na ich zaspokojenie nie potrzeba kwoty 1800, czy nawet 1500 zł. miesięcznie, jak twierdzi matka dziecka i uprawnia do obniżenia alimentów obciążających pozwanego do kwoty 700 zł miesięcznie.

Obowiązek utrzymania dziecka spoczywa bowiem na obojgu rodzicach. Oboje rodzice dysponuje takimi możliwościami, nie tylko zarobkowymi, które umożliwiają im zaspokojenie potrzeb małoletniego.

Matka winna również, w większym niż dotychczas zakresie, partycypować w kosztach utrzymania syna a w związku z tym, że jest ona osobą młodą, zdrową, dysponującą wyuczonym zawodem, mobilną, bo korzystającą z samochodu może poszukiwać pracy nie tylko w miejscu zamieszkania, lecz również w sąsiednich miejscowościach. Nadto należy zauważyć, że Z. B. dysponuje wolnym czasem. Może go poświęcić na zarobkowanie dla pozyskania środków na utrzymanie syna. Małoletni pozwany pozostaje przez znaczną część dnia pod opieką przedszkola a weekendy po zajęciach przedszkolnych jest zaopiekowany przez ojca. Dlatego matka w większym niż dotychczas zakresie, winna się ona przyczyniać do pokrywania kosztów utrzymania powódki. Umowa jaką matka małoletniego ma ze swoim ojcem w żadnym razie nie zwalnia jej z obowiązku wykorzystania posiadanych możliwości zarobkowych dla pozyskania finansów dla dziecka. Liczą się, te zarobki, które można uzyskać rzetelnie wykorzystując swoje możliwości, a nie te, które się faktycznie uzyskuje (H. Ciepla „ Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy, Komentarz, Wyd. Lexis-Nexis W-wa 2006r.). Jeśli otrzymywane od swego ojca środki wystarczają na jej utrzymanie, to musi zarobkować dla syna. Ponadto obowiązek alimentacyjny względem B. B. (1) wyprzedza jej obowiązek alimentacyjny względem jej 18- letniego brata.

Istotna zmiana nastąpiła po stronie powoda, ojca dziecka. W trakcie orzekania rozvodu K. B. do kraju przyjeżdżał do kraju sporadycznie i rzadko oraz przez krótki okres czasu przebywał z synem. Obecnie sytuacja uległa diametralnej zmianie. W znacznym stopniu matka została przez powoda odciążona w kwestii opieki nad małoletnim B. B. (1). Powód przekazuje na rzecz małoletniego nie tylko środki pieniężne, czy też zapewnia mu pieczę, lecz również zaopatruje go w środki rzeczowe, jak chociażby ubrania. To również winno być wzięte pod uwagę przy określaniu obowiązku alimentacyjnego K. B. względem małoletniego B. B. (1).

Dzieci, do czasu osiągnięcia samodzielności zarobkowej, mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, że rodzice są obowiązani zapewnić dzieciom utrzymanie na takim samym poziomie, na jakim sami żyją. (SN z dnia 5.01.1956r. III Cr 919/55, OSN 1957, poz.74).

Górną granicą świadczeń alimentacyjnych są możliwości zarobkowe zobowiązanego a te, w przypadku powoda obecnie są ograniczone. Rozpoczyna on działalność gospodarczą, wyposażył warsztat, inwestuje w sprzęt i reklamę. Jest

dopiero na etapie zdobywania klientów. Aktualnie uzyskiwane dochody w ocenie sądu nie uzasadniają utrzymywania dotychczasowych alimentów. Powrotu powoda do kraju i faktu rozpoczęcia przez niego działalności pod własnym nazwiskiem nie można oceniać jako lekkomyślnego doprowadzenia do utraty dotychczas uzyskiwanych zarobków, mających na celu pokrzywdzenie małoletniego syna. Założeniem aktywności gospodarczej jest osiągnięcie zysku. Skoro dotychczas podejmowane przez powoda zatrudnienie nie było satysfakcjonujące, pogorszyły się warunki pracy, to jego aktywność musi być oceniona pozytywnie.

Mając na uwadze powyższe oraz poglądy wyrażone w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r. sygn. III CZP 91/86 , OSNCP 1988/ 4/42 orzeczono jak w pkt. I i II sentencji.

Orzekając o kosztach sąd miał na uwadze art. 102 kpc i uznając, że pozwany jest już w wystarczającym stopniu obciążony spłatą długów i odstąpił od obciążania go kosztami postępowania a nadając rygor natychmiastowej wykonalności art. 333 §1 pkt. 1) kpc.

SSR Sławomir Świerczek

s) odnotować

odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikowi powoda

kal. 2 tygodnie